

בחינה בהלכות מקוואות

הוראות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – לא יבדק והנבחן יוזמן לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון - 7 שאלות, חובה לענות על 6 מתוך 7 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 6 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 6 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ב' - בקיאות - חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
6. חלק ג' - יישום - חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
7. בחלק א' - עיון - יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
8. בחלק ב' - בקיאות - יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.
9. בחלק ג' - יישום - יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
10. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!

חלק א' – עיון

יש לענות על 6 שאלות מתוך 7 שאלות

1. מקוואות פ"ה מ"ג: "מעייין שהיה מושך כנדל. ריבה עליו מים והמשיכו, הרי הוא כמו שהיה. היה עומד וריבה עליו והמשיכו, שווה למקווה לטהר באשבורן ולמעייין להטביל בו בכל שהוא". באר:
 - א. איזה מים ריבה לתוך המעיין?
 - ב. באיזה מקום בנהר היה הריבוי?
 - ג. איזה יסוד מוציא הט"ז ממשנה זו?
2. כתב הטור: "צריך שלא יהיו ארבעים סאה בתוך הכלי, שאין טובלים בכלים, לפיכך גיגית שקבועה בארץ ונתמלאה ממי גשמים אין טובלים בה, שהיה שם כלי עליה קודם שקבעה, ואם יש בשוליה נקב כשפופרת הנאד שרי".
 - א. כתוב את דעות הראשונים לגבי טבילה בכלי, ובאר כדעת מי פסק הטור?
 - ב. כיצד פסקו השו"ע והרמ"א לגבי טבילה בכלי, ולגבי הבאת מים שאובים למקווה בכלי?
3. באר, פרט והוכח: האם במקרים הבאים הפסול הינו מדאורייתא או מדרבנן?
 - א. מקווה מי גשמים זוחל.
 - ב. מקווה שבו מים שאובים.
 - ג. טבילה בנהרות.
 - ד. מי גשמים הבאים למקווה ע"י ידיו של האדם.
 - ה. טבילה בכלי.
4.
 - א. מקווה שנפסל בג' לוגין מים שאובים ורוצים להשיקו למקווה כשר. כתוב את הדין, הטעם ופסיקת ההלכה בשיעור הנקב המכשיר בהשקה זו.
 - ב. כיצד יהיה אופן הכשרתו ע"י הוספת מי גשמים או ע"י מעייין?

5. כתב הרמ"א: "ואם העביר ג' לוגין... או שנתנו מרגלי בחמה כשר, ויש אומרים דרגלי הבחמה כדין רגלי אדם, ובשניהן אינו כשר אלא בהעבירו ע"ג קרקע... אבל לא בנתו". כתוב את שיטות הראשונים בסוגיה זאת, ובתוך כך באר את ב' הדעות שהביא הרמ"א ואת פסיקת החלכה.

6. פרט ובאר 2 פתרונות להבאת מי גשמים למקווה ע"ג סילון של מתכת.

7. מהי כשרותו של המקווה באופנים הבאים: א חלך בדרכו ומצא חפירה בשדה שנתמלאה במי גשמים. ב הניח מקווה ריקן או חסר, ובא ומצאו מלא. ג מקווה בבעלות גוי, ומשכירו ליהודי. המקווה נעול, והמפתח בידי היהודי.

חלק ב' – בקיאות יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות

8. כתב השו"ע: "הרוצה לשאוב מים מהמקווה לנקותו, וירא שמא יחזרו מהכלי שמוציאין בו המים שלשה לוגין... יקוב הכלי בשוליו כל שהוא, ואז לא יחשבו המים שבו שאובים". כתוב ג' תירוצים על השאלה: מה מהני נקיבת הכלי? הא מ"מ בא למקווה ע"י אדם.

9. באר דינו של מקווה חסר מארבעים סאה שנפלו לתוכו מהמשקים הבאים:

- א. ג' לוגין מים, שהתערב בהם יין, ומראה מים.
- ב. ג' לוגין מים חסר משהו, שנפל לתוכם מעט חלב, והשלימו לג' לוגין.
- ג. ג' לוגין יין, ונשתנה מראה המקווה, ואח"כ נפלו עוד ג' לוגין מים שאובים.
- ד. ג' לוגין תמד שלא החמיץ.
- ה. ג' לוגין תמד שהחמיץ.

10. באר את הדין והטעם, באופן שהמשיך כ' סאה מים שאובים למקווה, ואח"כ נפלו על גביהם מי גשמים בשיעור של יותר מכ' סאין. באר גם כיצד יהיה דינו היכא שהמשיך את כל הנ"ל למקווה ריקן?

חלק ג' – יישום יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות

11. באר ופרט בדיני שלג:

- א. האם נפסל בשאיבה?
- ב. האם ניתן לעשות את המקווה כולו משלג?
- ג. כיצד משערים שיעור מקווה משלג?
- ד. האם מותר לטבול בו קודם שנימוח?
- ה. תאר, הלכה למעשה: יצירת מקווה משלג.

12. במהלך עבודות חציבה, נתגלה מצבור מים נובעים, והוחלט להכשיר את המקום לטבילה. באר:

- א. האם בבואו לנקות את מקום הטבילה עם כלי תוך כדי שאיבה ממצבור זה- יש להחמיר ולנקב את הכלי?
- ב. האם מקום זה יהיה כשר לטבילה גם היכא שקדמו בו ג' לוגין מים שאובים לגילוי מי המצבור?

13.

- א. פרט ובאר דיני המשכת מים שאובים למקווה.
- ב. באר, האם דינים אלו נאמרו הן בחבאת מי העיר לתוך אוצר הזריעה והן בחבאת מי אוצר הזריעה לתוך בור הטבילה.